

Vergadering van de REGIORAAD
13 november 2013
Gemeentehuis te Oldenzaal

- Agenda**
1. Opening / mededelingen
    - Memo Ombuigingen 2014-2017
    - Memo Risicomanagement & weerstandsvermogen en herziene nota reserves en voorzieningen
  2. Verslag d.d. 3 juli 2013
  3. Ingekomen stukken
    - WTC Jaarverslag 2012
    - Brief aan leden en plv. leden regioraad inzake beantwoording vragen EUREGIO
    - Brief aan leden en plv. leden regioraad inzake overleg auditcommissie 1 november 2013
  4. Gewijzigde dekking bestemmingsvoorstel
  5. Instellen bestemmingsreserve domein Bedrijfsvoering
  6. 2e Bestuursrapportage 2013
  7. Human Capital Agenda
  8. Verantwoording Agenda van Twente, Innovatieroute en Innovatiesprong
  9. Resterende middelen Agenda van Twente
  10. Stand van zaken heroriëntatie samenwerking in Twente; toelichting door de voorzitter
  11. Rondvraag

Aanwezig

Dagelijks bestuur:

Voorzitter de heer P.E.J. den Oudsten (Enschede)
Secretaris mevrouw dr. ing. G.J.M. Vos (Regio Twente)
De heer mr. R.S. Cazemier (Dinkelland)
De heer J.H. Coes (Hellendoorn)
De heer drs. R.G. Welten (Borne)
De heer P. van Zwanenburg (Hof van Twente)

Leden c.q. plaatsvervangende leden regioraad (Algemeen Bestuur)

De heer J. Andela (Almelo)
Mevrouw D. Bakker (Hellendoorn)
De heer drs. J.H.J. ter Beke (Wierden)
De heer J.A.M. Bekke (Oldenzaal)
De heer drs. G.J. Binnenmars (Twenterand)
De heer D. Bouwman (Enschede)
De heer W. Briggeman (Haaksbergen)
Mevrouw R. Broeze-van der Kolk (Wierden)
Mevrouw A.J.J.M. ten Dam-Koopman (Dinkelland)
De heer A.G. Geerdink (Borne)
De heer dr. J.C. Gerritsen (Haaksbergen)
De heer A.G.P. Hümmels (Almelo)
De heer H. te Kolste (Tubbergen)
De heer J. Ligtenberg (Rijssen-Holten)
De heer F.J.L. Rorink (Oldenzaal)
De heer I. Kahraman (Rijssen-Holten)
De heer mr. drs. M. Sijbom (Losser)
De heer H. Veurink (Twenterand)
De heer T. Vleerbos (Tubbergen)
De heer W.A. Winter (Hengelo)

Afwezig (mk)

De heer H. van Agteren (Enschede)
De heer drs. J. Bron (Hengelo)
De heer S. Geissler (Losser)
De heer J.H. Snijder (Hof van Twente)

Verslag

De heer drs. F.P. van den Muijsenberg - Kantoorprofs

1. Opening / Mededelingen

De voorzitter opent het de vergadering om 20.30 uur.

De voorzitter deelt mee dat het conflict tussen Connexxion en Syntus is opgelost, waardoor niet langer dreigt dat busreizigers die met een abonnement van Connexxion reizen na de overgang op de nieuwe openbaar vervoerconcessie op 8 december a.s. een nieuw abonnement bij Syntus moeten aanschaffen. Hij meldt verder dat overleg heeft plaatsgevonden met het ministerie van Infrastructuur en Milieu, waarbij de minister bekend heeft gemaakt dat hij gaat investeren in de A1. De minister zal ook op korte termijn naar Twente komen om zijn handtekening te zetten onder een contract voor de verbreding en de verdieping van het kanaal.

De heer Rorink heet namens de gemeente Oldenzaal iedereen van harte welkom, waarbij hij kort memoreert wat er binnen de gemeentegrenzen is gebeurd sinds de laatste keer dat de regioaad te Oldenzaal haar vergadering hield.

De heer Hümmels vraagt naar aanleiding van de memo 'Ombuiging 2014-2017' of nu de kans op realisatie van de taakstelling niet wordt verkleind en hoe het dagelijks bestuur dat onderbouwt. Hij laat weten dat de gemeente Almelo overweegt amendementen die in een vorige vergadering zijn ingediend en aangehouden, wellicht in februari 2014 opnieuw in te dienen. Tot slot laat hij weten dat het vanuit het oogpunt van innovatie en duurzaamheid van belang is dat de overheid gaat samenwerken met bedrijven die werk willen maken van het energie leveren in huis, waarbij het mooi zou zijn als Regio Twente dit onderwerp zou oppakken.

De heer Bouwman spreekt eveneens naar aanleiding van de memo 'Ombuiging 2014-2017' zijn zorg uit over het realiseren van de financiële taakstellingen. Hij laat weten dat de taakstellingen zo snel mogelijk geconcretiseerd moeten worden.

De heer Geerdink vraagt naar aanleiding van deze memo wat de redenen zijn om de realisatie uit te stellen naar februari 2014. Verder vraagt hij naar aanleiding van de memo over het risicomanagement dit onderwerp in februari 2014 te agenderen.

De heer Te Kolstee laat weten dat te makkelijk bezuinigingen van vier ton die al in juli 2013 bij de vergadering in Denekamp zijn afgesproken via een memo worden uitgesteld naar februari 2014. Ook hij wil graag de dwingende redenen voor dit uitstel weten.

De heer Ter Beke merkt op dat met de gegeven argumenten eindeloos kan worden uitgesteld.

De heer Cazemier antwoordt:

- Het dagelijks bestuur had eerder dit jaar voorgesteld om 2,2 miljoen euro te bezuinigen: zes ton bij Recreatie en Toerisme en 1,6 miljoen in vier tranches van vier ton op de overige domeinen. Aan de hand van een amendement van de gemeente Almelo besloot de regioaad van die 1,6 miljoen in 2014 al een bedrag van € 780.000,- te bezuinigen en € 275.000,- in de drie volgende jaren. Dat gebeurde mede aan de hand van de adviezen van de visitatiecommissies om zes ton structureel te bezuinigen. Het dagelijks bestuur werkt die adviezen nu uit, waaronder het aanpassen van het huurcontract van Regio Twente. Dat verloopt moeizaam, omdat de verhuurder niet genegen is hierin tegemoet te komen. Bij andere mogelijke bezuinigingsposten doen zich soortgelijke problemen voor. Het dagelijks bestuur bespreekt in december a.s. welk concreet voorstel in februari 2014 aan de regioaad kan worden voorgesteld. Verder zegt hij dat ook de portefeuillehouders Financiën lieten weten zeer te hechten aan de afgesproken bezuiniging voor 2014, die bij voorkeur structureel moet zijn, maar indien dat onmogelijk is, mag gekozen worden voor een gedeeltelijke incidentele invulling. Hun achterliggende motivatie is dat alle portefeuillehouders deze bezuiniging ook in de eigen begrotingen hebben meegenomen. Hij sluit af met de opmerking te verwachten dat de taakstelling gehaald kan worden, zij het niet geheel via structurele bezuinigingen, maar dat niet te kunnen garanderen, omdat het dagelijks bestuur een uitermate zware verplichting is opgelegd.
- In februari 2014 zal het risicomanagement worden geagendeerd, zoals door de heer Geerdink gevraagd. Daarbij zal worden ingegaan op de verhouding van de risico's ten opzichte van het weerstandvermogen van Regio Twente. Hij meldt dat een van de belangrijkste vragen die daarbij voorligt is of Regio Twente wel een weerstandvermogen dient te hebben en het niet beter is dat deze risico's al binnen de gemeentelijke begrotingen zijn afgedekt.
- Hij laat weten het voorstel van de heer Hümmels over energie leveren in huis een boeiend idee te vinden. Hij zegt toe het onder de aandacht te gaan brengen van de Stichting Pioneering.

2. **Verslag vergadering d.d. 3 juli 2013**

De heer Andela deelt mee dat de naam van de burgemeester van Almelo gewijzigd dient te worden in mevrouw J. Hermans-Vloedveld. Met inachtneming van deze correctie worden de notulen ongewijzigd overgenomen.

De heer Geerdink merkt op dat bij de bespreking van agendapunt 5 (Jaarrekening 2012) een rapportage over de bevindingen van de accountant is toegezegd, maar dat deze rapportage bij de stukken ontbreekt. Ook is bij agendapunt 7 (Onderzoek Doelmatigheid c.q. Bezuinigingen) aan hem toegezegd dat in deze vergadering een terugkoppeling zou plaatsvinden over de begrotingsvoorstellen, waarbij zou worden ingegaan op de grenzen van het minimum- en waakvlam-niveau. Ook deze terugkoppeling ontbreekt.

De heer Cazemier laat weten hierop aan het eind van de vergadering terug te komen.

3. **Ingekomen stukken**

De heer Ter Beke merkt op dat bij het overleg van de auditcommissie op 1 november jl. is geconstateerd dat de uitvoering van de aandachtspunten van de audit 2012 onder druk komen te staan en dat de interim-audit 2013 op het eind van het jaar nog moet plaatsvinden.

De heer Cazemier antwoordt ook op dit punt aan het eind van de vergadering terug te komen.

4. **Gewijzigde dekking bestemmingsvoorstel**

De heer Hümmels laat weten zich af te vragen of het hier wel een dekkingsvoorstel is of dat slechts sprake is van vooruitschuiven van het onderwerp, zonder er enige concrete invulling aan te geven. Hij vindt dat het dagelijks bestuur al zo ver zou moeten zijn dat men een oplossing kon presenteren en niet dat men die oplossing nu doorschuift naar 2014. Hij wordt in deze opmerking gesteund door diverse andere leden van de regioraad.

De heer Cazemier antwoordt zich te verbazen over deze blijkbaar regionale opvatting, omdat het dagelijks bestuur handelt conform de afspraak die op dit punt met de regioraad is gemaakt. Het uitgangspunt is altijd geweest dat Regio Twente geen grote eigen reserve behoeft en dat tekorten op de rekening altijd worden gepresenteerd aan de gemeenten. Over het tekort van slechts € 28.000,- is in juli jl. gesteld dat het niet zinvol is dat veertien gemeenten zich elk buigen over een bedrag van € 2.000,-. Er is besloten dat Regio Twente dat geringe tekort opneemt in haar exploitatie 2013. Er wordt dus ook niets vooruitgeschoven, omdat het in de lopende begroting verwerkt moet worden.

De heer Kahraman merkt op dat er ook andere resultaten met de gemeenten verrekend moeten worden. Hij stelt voor het resultaat van 2012 en 2013 bij elkaar op te tellen en vervolgens met de gemeenten te gaan afrekenen.

De heer Cazemier laat weten zich prima in deze oplossing te kunnen vinden.

5. **Instellen bestemmingsreserve domein Bedrijfsvoering**

De heer Hümmels vraagt welk maximum aan die bestemmingsreserve wordt gegeven en wanneer het dagelijks bestuur met een voorstel komt voor de bestemmingsreserve.

De heer Geerdink vraagt op welke manier de bestemmingsreserve gevoed wordt en wil weten of voor de bestemmingsreserve nadere spelregels worden opgesteld, waarbij de kerngroep mogelijk een rol kan spelen.

De heer Ter Beke vraagt wanneer de raad de toegezegde visie op het bestuur- en beleidsniveau kan verwachten.

De heer Binnenmars stelt dat op voorhand een bestemmingsreserve in het leven wordt geroepen voor risico's die de VRT loopt, wat niet perse een logische bestemmingsreserve hoeft te zijn.

De heer Winter vraagt wat het effect van de bestemmingsreserve is op de gemeentelijke bijdrage aan Regio Twente.

De heer Cazemier antwoordt dat Regio Twente sinds het verzelfstandigen van de Veiligheidsregio Twente (VRT) op basis van een dienstverleningsovereenkomst de leverancier is van deze organisatie. Dat houdt in dat Regio Twente ten allen tijde moet leveren om de continuïteit van VRT te waarborgen. De bestemmingsreserve dient nu om te zorgen dat er een buffer is om bij problemen te kunnen zorgen dat de overeengekomen dienstverlening kan worden gegeven. Het maximum van die reserve moet nog bepaald worden en zal in februari 2014 in een voorstel aan de regiораad worden voorgelegd. De reserve zal gevoed gaan worden uit een opslag van de afdrachten aan de VRT. Hij deelt mee dat vergelijkbare constructies in de toekomst voor andere regelingen kunnen gaan gelden, bijvoorbeeld bij de dienst voor salarisadministratie die wordt opgezet of de ontwikkeling van een Twentse kennispunt. Het kan dus goed zijn spelregels te ontwikkelen, waarbij een belangrijk uitgangspunt is dat de reserves alleen betrekking mogen hebben op die diensten die de reserve voeden. Hij zegt toe de vraag met betrekking tot de spelregels mee te nemen in het externe advies dat over de bestemmingsreserve is gevraagd.

De heer Binnenmars vraagt of het klopt dat de gemeente individueel risicodragend blijft.

De heer Cazemier antwoordt dat Regio Twente zich heeft verplicht om de continuïteit van de dienstverlening door de VRT te waarborgen. Dat kan door het op te nemen in de exploitatierekening en tekorten met de gemeenten te verrekenen of door een bestemmingsreserve in het leven te roepen, die geen grote buffer hoeft te zijn.

De voorzitter concludeert dat conform het voorstel wordt besloten.

6. 2e Bestuursrapportage 2013

De heer Hümmels merkt op dat de Berap niet alleen een indicator is maar ook een instrument om beleid bij te sturen en vraagt welke maatregelen het dagelijks bestuur al heeft genomen om het tekort tot het minimum te beperken.

De heer Geerdink laat weten deze mening te delen. Hij merkt op dat in het verleden tekorten afgedekt konden worden door de renteresultaten, maar dat die mogelijkheid nu zeer beperkt is geworden. Hij vraagt wat dit betekent voor het meerjarenperspectief voor Regio Twente en de bijdragen van de gemeenten. Hij merkt verder op dat er per sector verklaringen zijn voor de tekorten, waarbij vooral opvalt dat er bij de post Reizigersadviesing jaarlijks een tekort is. Het roept de vraag op of het niet verstandiger is deze taak naar de vrije markt af te stoten. Verder stelt hij voor terug te gaan tot jaarlijks slechts één bestuursrapportage en vraagt het dagelijks bestuur wanneer deze dan het beste in de regiораad besproken kan worden.

De heer Bouwman vindt ook dat de Berap een goede mogelijkheid is om zaken bij te sturen. Hij merkt op dat er grote verschillen zijn tussen de 1e en 2e Berap, waardoor de vraag ontstaat welke mogelijkheden het dagelijks bestuur heeft om de tekorten nog dit jaar bij te sturen. Hij laat weten het standpunt te delen om Reizigersadviesing naar een marktpartij over te brengen. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan wil hij van het dagelijks bestuur weten welke maatregelen men dan binnen dit domein neemt, want op deze manier kan niet worden verder gegaan.

De heer Winter deelt het punt van de bijsturing van de vorige sprekers. Hij constateert wel dat op het punt van ambities en speerpunten goed op schema is gebleven. Aan de negatieve kant staan de al genoemde tegenvallende renteopbrengsten en de verminderde budgetdiscipline, die hier en daar te signaleren is. Hij vraagt hoe het dagelijks bestuur op die punten gaat bijsturen.

De heer Ter Beke merkt op dat zeker in eerste instantie gewerkt moet worden aan het wegwerken van de tekorten, maar dat daarna moet worden gedaan aan budgetbewaking. Uit de stukken blijkt namelijk dat dit wat stringenter zou mogen gebeuren.

De heer Cazemier antwoordt dat er inderdaad een groot gat zit in de cijfers van 1e en 2e Berap en dat de renteopbrengsten op jaarbasis zijn teruggelopen van acht tot negen ton naar ongeveer vier ton. De rente-inkomsten stonden al onder druk, ook als de rente op peil was gebleven. Door het schatkistbankieren gaan de rente-inkomsten aanmerkelijk teruglopen en daarnaast gaat per januari 2015 de BDU over naar de provincie. De rente is nu echter sterk gedaald, zodat al in dit jaar de opbrengsten gehalveerd zijn, ondanks een defensieve beleggingstechniek. Het dagelijks bestuur tracht dit op te lossen door geen invulling te geven aan openstaande vacatures, tenzij het onontbeerlijk is voor het functioneren van de organisatie dat een positie ingevuld wordt. Het vooruitzicht is echter dat ook 2013 voor de exploitatie een moeilijk jaar zal worden.

De heer Coes laat weten dat met een externe partij is gesproken over Reizigersadvisering, waarbij het proces inmiddels in een zodanige fase is dat binnenkort de contracten kunnen worden ondertekend. Intern moeten de Ondernemersraad en het Georganiseerd Overleg hun mening nog geven, maar de stellige overtuiging is dat het domein per januari 2014 overgaat naar een andere partij en de tekorten dus tot het verleden behoren.

2e termijn

De heer Geerdink laat weten nog geen antwoord te hebben gekregen op zijn vraag over de bestuursrapportage.

De heer Winter zegt dat hij, gehoord de antwoorden, toch niet naar zijn raad terug kan gaan met het bericht dat het probleem niet op te lossen is en er in februari 2014 op teruggekomen wordt.

De heer Cazemier antwoordt dat de visitatiecommissie als advies hebben gegeven één Berap te laten vervallen, waardoor er minder ambtelijke uren nodig zijn en ongeveer € 20.000,- bespaard kan worden. Daarbij is wel aangegeven dat dan in het najaar een aanvullende financiële rapportage moet worden opgesteld. Hij laat weten zich nog te beraden over de wenselijkheid dit advies op te volgen en zo ja, op welke momenten dan de beleidsmatige en de financiële rapportage aan de orde dient te komen. De heer Winter antwoordt hij dat de inwoners van Twente jarenlang het voordeel hebben gehad dat de BDU een zorgeloze bron van inkomsten was, waardoor feitelijk te kosten voor de gemeenten ten opzichte van de diensten die Regio Twente hen leverde altijd te laag is geweest. Een bedrag van acht tot negen ton aan uitgaven zijn jarenlang niet door de inwoners van Twente betaald, maar door de rijksoverheid. Deze dekking gaat nu vervallen, zodat de normale kostprijs betaald moet worden.

De heer Hümmels merkt op dat indien iedereen Regio Twente zo belangrijk vindt, men ook het lef moet hebben de financiële consequenties daarvan onder ogen te zien. De meerwaarde van Regio Twente rechtvaardigt de investeringen door de veertien gemeenten.

De voorzitter zegt dat het de laatste jaren bij elke gemeente in financiële zin 'piept en kraakt'. Bij Regio Twente geldt dat versterkte mate en het dagelijks bestuur kan de zware taakstellingen die daaruit voortvloeien alleen dan goed afronden als de gemeente alle vertrouwen blijven houden in de inspanningen die vanuit Regio Twente worden gedaan om tot maximaal resultaat te komen. Het bericht dat een taakstelling wellicht niet gehaald wordt, komt niet voort uit gemakzucht, maar is een serieuze mededeling over de zwaarte van de problematiek. Iets wat door iedereen nog steeds onderkend wordt.

De voorzitter concludeert dat conform het voorstel wordt besloten.

7. Human Capital Agenda

De heer Geerdink vraagt wat Regio Twente binnen haar hightech-beleid kan doen om het arbeidsperspectief voor jongeren en laagopgeleiden te verbeteren.

De heer Hümmels merkt op dat het hierbij vooral van belang is dat overheden het onderwijs faciliteren. Hij vraagt voor extra aandacht voor de positie van ouderen op de arbeidsmarkt. Hij deelt mee blij te zijn dat binnen de Agenda een koppeling is aangebracht met de arbeidsmarkt-problematiek binnen Eurregio.

De heer Ligtenberg merkt op zich aan te sluiten bij de opmerkingen van beide vorige sprekers

De heer Winter vraagt in welke mate de Human Capital Agenda aansluit bij soortgelijke plannen op lokaal niveau.

De heer Van Zwanenburg antwoordt dat wordt geprobeerd alle segmenten van de arbeidsmarkt-problematiek in het hightech-beleid mee te nemen en alle gelden die via verschillende kanalen binnenkomen met elkaar te verbinden. Hij wijst daarbij op de zgn. Asscher-gelden, die slechts sectoraal ofwel aangedreven vanuit het bedrijfsleven ingezet mogen worden. De arbeidsmarkt-problematiek heeft een sterk lokaal karakter, maar heeft tegelijkertijd een sterke regionale en eurregionale component. Het is dus belangrijk dat de wethouders Economische Zaken dit gezamenlijk oppakken. Vraag en aanbod vanuit de gemeenten zijn daarbij elementair om aansluiting te kunnen vinden op de actuele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

De heer Hümmels wijst er op dat creatief moet worden omgegaan met de beschikbare middelen en dat behalve voor jongeren ook voor ouderen sprake is van een groeiend knelpunt op de arbeidsmarkt. Hij stelt dat indien ouderen beter worden betrokken bij het oplossen van de knelpunten bij jongeren in één klap beide doelgroepen geholpen worden.

De heer Van Zwanenburg antwoordt dat heel erg gefocust wordt op de jongerenproblematiek, maar dat steeds meer beseft wordt dat gelden voor mensen van 45 jaar en ouder ingezet moeten worden. Op de wat langere termijn kan deze groep wel eens het grootste knelpunt gaan worden. De Asscher-gelden worden echter ingezet voor alle doelgroepen. Hij zegt toe dat de concrete actieplannen die uit die sectorale plannen voortkomen binnenkort afkomen. Hij wijst de heer Hümmels er op dat het leerling-gezel mechanisme in de stukken uitvoerig aan de orde is gekomen, maar helaas door de financiële malaise momenteel wel onder druk staat.

De voorzitter concludeert dat conform het voorstel wordt besloten.

8. Verantwoording Agenda van Twente, Innovatieroute en Innovatiesprong

De heer Ligtenberg merkt op dat nu enkele jaren met de beleidslijnen wordt gewerkt en vraagt naar een overzicht van de resultaten ten aanzien van het realiseren van arbeidsplaatsen. Verder merkt hij op dat nog een bedrag van € 1,9 miljoen te verdelen is en hij bepleit onder verwijzing naar de laatste bijeenkomst van de portefeuillehouders Economische Zaken dat suggesties van gemeenten welkom zijn om te beslissen over de verdeling.

De heer Geerdink vraagt wat wordt bedoeld met de opmerking dat eventuele vrijval van rente kan worden ingezet voor de accountantskosten.

De heer Bouwman vraagt in hoeverre de regioraad in de toekomst geïnformeerd blijft worden over de ontwikkeling van de Agenda van Twente nu dit beleid ten einde loopt en wellicht de mooiste resultaten te melden zijn. Verder vraagt hij hoe het dagelijks bestuur vorm wil geven aan het beleid nu de Agenda van Twente afloopt en er via Twente Plaza een nieuwe ontwikkeling is.

De heer Gerritsen vraagt ook naar een overzicht van de gerealiseerde arbeidsplaatsen en vraagt hoe de middelen het beste terecht komen bij het MKB.

De heer Winter onderschrijft de vraag naar de werkgelegenheidseffecten.

De heer Ter Beke steunt deze vraag en vraagt daarbij aandacht voor het multipliereffect, omdat niet alleen moet worden gekeken naar de investeringen vanuit Regio Twente, maar naar de investeringen in haar totaliteit.

De heer Hümmels merkt op dat projecten aan een gemeente worden toegewezen, maar vaak een regionaal effect hebben. Ook hij vraagt naar de werkgelegenheidseffecten en hij wil ook graag weten op basis van welke criteria aanvragen zijn toegewezen of afgekeurd.

De heer Den Oudsten antwoordt dat de werkgelegenheidseffecten op diverse plaatsen gegeven zijn, maar hij zegt toe deze op een rij te laten zetten. Deze rapportage is in januari 2014 te verwachten. Door de provincie en Regio Twente is voor de Innovatieroute in totaal bijna 300 miljoen geïnvesteerd, waarbij daarnaast ook de landelijke overheid en het bedrijfsleven hebben geparticipeerd. Daardoor zouden ongeveer 3.000 arbeidsplaatsen zijn gerealiseerd, maar hij maakt hierbij de kanttekening dat hierin de arbeidsplaatsen zijn opgenomen van bijvoorbeeld infrastructurele werken die buiten de Innovatieroute tot stand zijn gekomen. Over de besteding van de € 1,9 miljoen en het voorstel namens de gemeente Rijssen-Holten zal bij het volgende agendapunt worden teruggekomen. Niet de gehele MKB in Twente heeft te maken gekregen met de Innovatieroute, vaak omdat veel ondernemingen niet toe zijn aan een eigen Innovatiebeleid. Om die reden is bij de herijking van het beleid gezorgd voor een betere aansluiting op de kleinschaligheid van de meerderheid van de Twentse MKB-bedrijven. Tot slot merkt hij op dat de accountantskosten worden betaald uit de vrijval van de rente.

De heer Gerritsen merkt op dat het wellicht verstandig is om een onafhankelijk bureau de werkgelegenheidseffecten in beeld te laten brengen. De uitkomsten kunnen door Regio Twente voor promotionele doelen ingezet worden

De voorzitter concludeert dat conform het voorstel wordt besloten.

9. Resterende middelen Agenda van Twente

De heer Ligtenberg merkt op dat in de stukken wordt gesproken over een portefeuillehouders-overleg van 28 februari en 3 oktober 2013, waarin wordt opgemerkt dat men het had gewaardeerd dat gemeenten suggesties hadden gedaan voor de besteding van de resterende € 1,9 miljoen. Hij bepleit dat alsnog deze vraag aan de veertien gemeenten wordt voorgelegd.

De heer Hümmels herhaalt zijn opmerking dat het karakter van projecten duidelijker verwoord moeten worden, omdat nu vaak de indruk wordt gewekt dat het om puur lokale projecten gaat, terwijl het in wezen regionale projecten zijn. De regionale potentie wordt daarmee ontkracht.

De heer Bouwman merkt op dat de Gebiedsontwikkeling Luchthaven waar het project Safety Campus onderdeel van uitmaakt, indertijd ondersteund werd als zgn. majeur project, maar dat inmiddels de nadruk op deze majeure projecten verdwenen is, terwijl dat oorspronkelijk binnen de Investeringsagenda wel de bedoeling was.

De heer Sijbom laat weten er geen probleem mee te hebben dat de resterende € 1,9 miljoen is besteed aan de twee projecten die later zijn ingediend, maar het eens te zijn met het pleidooi van de gemeente Rijssen-Holten om andere gemeenten om initiatieven te vragen.

De voorzitter antwoordt dat in de vergadering van februari 2013 de procedure is afgesproken, dat vervolgens de procedure is uitgevoerd en dat het resultaat in de vergadering van oktober jl. aan de portefeuillehouders is voorgelegd. Naast de resterende twee projecten is gekozen voor projecten die een sterk multipliereffect voor de hele regio hebben, wat de meest pragmatische oplossing was. Deze methodiek is ook ondersteund door de portefeuillehouders. Hij deelt verder mee dat aanvankelijk het uitgangspunt was dat het alleen majeure projecten mocht betreffen, projecten die op de lange termijn de economie van Twente zouden verstevigen. In de loop der tijd zijn er projecten ingeslopen die weliswaar zo beredeneerd kunnen worden, maar die in essentie eerder een deelproject zijn dan een volwaardig majeur project zoals ook gebeurt bij Hart van Zuid. Ook de Luchthaven Enschede geldt als zo'n verzameling van belangrijke projecten; een operatie die veel spanningen binnen Twente met zich meebracht. De ontwikkeling van de gebiedsontwikkeling Luchthaven is nu een eind op gang. Voor de gemeente Enschede was dat aanleiding om dit onderdeel uit het totale project in te dienen en de Externe Commissie heeft daarmee ingestemd.

De heer Binnenmars merkt op dat aan de portefeuillehouders is voorgehouden dat de gelden gereserveerd zouden worden voor twee majeure projecten namelijk Waterrijk en Gebiedsontwikkeling Luchthaven Twente. Er kon toen geen uitvraag worden gedaan aan de gemeenten. Dat kon pas op het moment dat duidelijk werd dat de twee majeure projecten voor een deel gehonoreerd zouden worden en er een substantieel bedrag overbleef. De gemeenten hadden benaderd kunnen worden over de besteding van het overblijvende bedrag, maar er is toen gekozen voor een pragmatische oplossing. De argumenten om geen uitvraag te doen, verviel dus in de loop der tijd. Er is een moment geweest dat dit alsnog gedaan kon worden.

De heer Ligtenberg merkt op dat het hem onlogisch voorkomt dat pas in oktober 2013 bij het portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken de mogelijkheid van een uitvraag alsnog aan de orde komt.

De heer Van Zwanenburg deelt mee dat de eindconclusie van de portefeuillehouders was dat het dit keer niet anders georganiseerd kan worden, maar dat bij een volgende gelegenheid voor de vrijvallende middelen wel direct de uitvraag aan de orde wordt gebracht bij alle portefeuillehouders en de hoofden Economische Zaken van de gemeenten.

De voorzitter concludeert dat conform het voorstel wordt besloten

10. Stand van zaken heroriëntatie samenwerking in Twente; toelichting door de voorzitter

De voorzitter gaat in op de discussie die is ontstaan sinds duidelijk is geworden dat het voortbestaan van de Wgr-plus onder druk is komen te staan. Alle regio's, hierin ondersteund door de VNG, bepleiten dat de BDU voor hen behouden blijft, maar in Tweede en Eerste Kamer tekent zich een duidelijke meerderheid af om deze BDU over te hevelen naar de provincies, met uitzondering van de twee Randstedelijke regio's Amsterdam en Rotterdam-Den Haag. Regio Twente voert nog steeds overleg met als doel om de BDU te behouden, maar voert vanuit

pragmatisch oogpunt tegelijkertijd ook gesprekken met de provincie om de overdracht zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Die overdracht zal op zijn vroegst plaatsvinden per januari 2015, zodat in 2014 Regio Twente in haar huidige vorm nog gehandhaafd blijft. In de eerste helft van 2014 moet duidelijk worden of de genoemde streefdatum van 1 januari 2015 ook daadwerkelijk gehaald kan worden.

Regio Twente kan ook nooit volledig worden opgeheven, omdat er allerlei andere lopende verplichtingen zijn. Zo lopen bijvoorbeeld de contracten over de Agenda van Twente en met Twente tot en met 2017. Na de verkiezingen ligt de vraag voor bij de veertien gemeenten of en in welke vorm men de samenwerking voort wil zetten. Dan wordt gelijk beslist in welke structuur Regio Twente dan doorgaat. Een voorschot op die discussie is genomen door de besprekingen binnen het kader van Twente Plaza I en II. Daaruit komen in elk geval enkele belangrijke overwegingen uit voort. De eerste is dat er in toenemende mate behoefte is aan samenwerking in de vorm van Shared Services, waarbij sprake is van een grote verscheidenheid aan interpretaties hoe daaraan vorm moet worden gegeven, maar waarbij het vaste punt is dat Regio Twente een belangrijke coördinerende en faciliterende rol moet spelen. Het dagelijks bestuur zal de komende tijd komen tot een nadere uitwerking, zodat kan worden gekeken naar onderwerpen als de rechtspositie, de financiële opzet en de organisatorische structuur.

Daarnaast zijn er andere vormen van samenwerking (lobbyist in Den Haag en Brussel, Twente-branding) en de gezamenlijke uitgangspunten ten aanzien van verkeer, vervoer en economie. Als straks de onderliggende structuur (de regioraad) gaat ontbreken om hierover met de veertien gemeenten afspraken te maken, moet een nieuwe structuur worden gekozen. Sommigen zullen het wegvallen van de regioraad niet problematisch vinden, omdat men vond dat deze te ver afstand van de gemeenteraden. Er is een basisidee van de Twenteraad geformuleerd, waarin niet als bij de regioraad sprake is van indirecte vertegenwoordiging, maar waarin alle fractievoorzitters van alle politieke partijen uit alle veertien gemeenten vertegenwoordigd zijn. Deze Twenteraad zou een aantal keren per jaar bijeen moeten komen om de richting te bepalen.

Tot slot zijn er de portefeuillehoudersoverleggen die belangrijk zijn om gecontinueerd te worden, en waarvan het een optie is dat de voorzitters van deze overleggen in de nieuwe situatie het dagelijks bestuur van Regio Twente gaan vormen. Daarover moeten dan goede afspraken worden gemaakt om te komen tot een goede vertegenwoordiging vanuit alle gemeenten.

De oude structuur wordt dus binnen afzienbare termijn afgeschaft, maar er komt een nieuwe structuur voor in de plaats, met als basis dat de eenheid van Twente gehandhaafd blijft. Over die nieuwe structuur dient niet de regioraad maar de veertien gemeenteraden te beslissen. Alle voorstellen op dit terrein zullen dus rechtstreeks naar de gemeenteraden gaan.

Mevrouw Bakker merkt op dat nog slechts een korte periode resteert voor de gemeenteraadsverkiezingen. Ze vraagt wanneer de visie van het dagelijks bestuur te verwachten is.

De voorzitter antwoordt dat er verschil van mening is of dit nog aan de zittende gemeenteraden moet worden meegedeeld om daarover hun gedachten te laten gaan of dat pas na de verkiezingen de nieuwe raden hun oordeel erover moeten vellen. Hij laat weten dat het dagelijks bestuur er nog niet helemaal uit is wat het verstandigst is, maar dat toch zeker een onderdeel als de Twenteraad het best voortijdig kan worden meegedeeld.

De heer Bouwman laat weten het onderwerp bij voorkeur na de verkiezingen op te pakken omdat men niet over het graf heen moet regeren, maar zich wel te kunnen voorstellen dat de algemene contouren al eerder besproken kunnen worden en mogelijk deel gaan uitmaken van de verkiezingscampagnes. De nieuwe gemeenteraden en regioraad moeten echter de beslissing nemen.

De heer Hümmels zegt dan men in Almelo snel enkele initiatieven vanuit de gemeente en vanuit de regioraad wil nemen. Hij vindt dat de rol van de regioraad niet onbelangrijk kan zijn, omdat de raad vanuit de expertise die in de loop der jaren is opgebouwd een advies kan meegeven aan de nieuwe gemeenteraden. Hij brengt ook naar voren dat een Twenteraad naar zijn mening alleen een succes kan zijn indien ze veel vaker dan twee keer per jaar bijeenkomt. Voor een goede politieke rol zou het dagelijks bestuur wekelijks en de Twenteraad maandelijks bijeen moeten komen. Wellicht kan voor zo'n ingrijpende wijziging een landelijke pilot worden aangevraagd.

De heer Geerdink laat weten de mening van de heer Bouwman te delen.

De heer Vleerbos stelt dat bij Twente Plaza II een structuur aan de orde werd gebracht die niet op inhoud was gebaseerd, terwijl er juist behoefte aan is om vanuit de inhoud een structuur wordt opgezet. Hij stelt voor een Twente Plaza III te organiseren, waar de geesten verder rijp kunnen worden gemaakt voor dit traject, dat niet geforceerd doorgevoerd moet worden.. Ten

aanzien van de verwoording van de animo voor de Shared Servicenetwerken wijst hij op de formele reactie die de gemeente Tubbergen-Dinkelland over dit onderwerp al heeft gegeven.

De heer Kahraman laat weten dat ook in Rijssen-Holten grote twijfels zijn over het proces, omdat vooral over de structuur en weinig over de inhoud wordt gesproken. Hij wijst op de regio Zwolle, waar de samenwerkende gemeenten zonder enige formele structuur erg succesvol zijn. Hij brengt naar voren dat zonder een nieuwe structuur te kiezen via de afgeslankte structuur en de bekende methodiek van 'coalition of the willing' goede nieuwe samenwerkingsvormen tot stand kunnen worden gebracht.

Mevrouw Broeze-Van der Kolk stelt dat het dagelijks bestuur op dit onderwerp te snel opereert. Ze ondersteunt het pleidooi van de gemeente Tubbergen-Dinkelland om via een Twente Plaza III een tussenstap te maken om het proces mee body te geven. Ze zegt dat het beste in februari 2014 aan de hand van een discussienota besproken kan worden vanuit welke uitgangspunten gewerkt gaat worden en welke financiële middelen daarvoor noodzakelijk zijn.

De heer Binnenmars deelt het standpunt dat de besluitvorming thuishoort bij de nieuwe raden, maar dat dit de regioraad er niet van hoeft te weerhouden om de zaken die nu inhoudelijk naar tevredenheid lopen te continueren. In februari as. moet eerst aan de hand van een discussienota eerst gesproken worden over de inhoudelijke invulling van de nieuwe samenwerking. De structuur waarin dat gegoten moet worden en het proces om dat te bereiken vloeien daar dan logisch uit voort. In februari dient dus niet besluitvormend en/of adviserend aan gemeenteraden te worden vergaderd, maar vooral brainstormend over het perspectief na januari 2015.

De heer Winter zegt zich volledig te kunnen vinden in het pleidooi van de heer Binnenmars.

De voorzitter antwoordt dat het accent in de discussie op de structuur lag, omdat het dagelijks bestuur vanuit een bepaalde structuur moet werken en deze structuur gaat veranderen. Er zijn echter vele onderwerpen waarop de veertien gemeenten gezamenlijk inhoudelijk beleid voeren, zoals de GGD, toerisme, recreatie, de netwerksteden en economisch beleid. Dat zijn allemaal beleidsterreinen waarop de samenwerking vrijwillig is, maar het is dan onontbeerlijk dat er een bepaalde structuur aan wordt gegeven om zaken ordentelijk te kunnen regelen. In antwoord op de opmerkingen van de heer Vleerbos en de heer Kahraman wist hij er op dat daarbij ten aanzien van Shared Services rekening wordt gehouden met bijzondere posities die gemeenten als Tubbergen-Dinkelland en Rijssen-Holten innemen. Geen enkele gemeenten wordt daarbij gedwongen deel te nemen aan zaken die men niet wil. Hij constateert dat de meerderheid er weinig voor voelt vanuit de regioraad een advies op te gaan stellen dat een grote rol kan gaan spelen in de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen. Het is de verantwoordelijkheid van de afzonderlijke gemeenteraden om hun bewoners te informeren over de inhoudelijke aspecten van Regio Twente. Een van de redenen om te opteren voor een Twenteraad is ervoor te zorgen dat de inhoudelijke kant van de gemeentelijke samenwerking op alle terreinen breder bekend wordt.

De heer Bouwman laat weten dat weliswaar voortgegaan moet worden met het proces, maar dat het niet zo kan zijn dan voorafgaand aan de verkiezingen voluit voor een bepaalde richting wordt gekozen en dat het na de verkiezingen ineens een andere kant om moet gaan. Er dient altijd in de regioraad vergaderd te worden aan de hand van schriftelijke stukken die de vertegenwoordigers binnen de gemeenteraad die zij vertegenwoordigen aan de orde kunnen stellen, zodat men een mandaat heeft voor de besluitvorming die hier plaatsvindt. Bij dit onderwerp drijft een mondelinge mededeling van de voorzitter uit te lopen op besluitvorming, terwijl hij ook dit punt eerst zoals gebruikelijk eerst binnen zijn gemeenteraad wil bespreken.

De voorzitter laat weten het standpunt te delen dat voorafgaand aan de verkiezingen voorzichtig met het onderwerp moet worden omgegaan. De nu gevoerde discussie leidt niet tot besluitvorming, maar dient om de regioraad te informeren waar het dagelijks bestuur mee bezig is en te laten weten dat op enig moment een document naar de veertien gemeenten wordt gestuurd.

De heer Hümmels laat weten dat het goed is dat het document in elk van de veertien gemeenten bediscussieerd wordt, maar dat er vanuit de gemeente Almelo ook de behoefte is om dat in gezamenlijkheid te bespreken. Hij vraagt zo'n meeting te organiseren om nog juist vóór de verkiezingen een beeld te kunnen geven van de stand van zaken.

De heer Binnenmars merkt op dat slechts Verkeer en Vervoer resteert als domein waarop de gemeenten verplicht samenwerken, bij alle anderen onderwerpen is sprake van samenwerking

op vrijwillige basis. Hij stelt voor de contouren van de samenwerkingsverbanden in het document weer te geven, zodat dat in februari as. in de regioraad en de gemeenteraden besproken kan worden en na de verkiezingen het proces in de nieuwe samenstellingen kan worden opgepakt.

De voorzitter meldt dat de discussie zich toespitst op de vraag welke positie de regioraad moet innemen. Hij stelt dat voorkomen moet worden dat een stuk ter tafel komt dat in de gemeenteraden wordt besproken en waarover daar ook wordt besloten, zodat de regiovertegenwoordigers dat in de regioraad als gemeentelijk standpunt naar voren moeten brengen. Er is behoefte aan een open discussie. Op de vraag van de heer Hümmels antwoordt hij dat in de Drechtsteden al een pilot loopt over een Twenteraad-achtige constructie. De minister heeft aangegeven niet afwijzend te staan tegenover een verzoek om ook in Twente een dergelijke pilot te houden.

Gehoord de verschillende standpunten stelt hij voor:

- In januari 2015 een informele regioraadsvergadering te organiseren zodat de veertien gemeenten het document dat door het dagelijks bestuur wordt verspreid niet alleen binnen de gemeenten zelf maar ook gezamenlijk kunnen bespreken.
- Vanuit de feitelijke situatie en de uitkomsten van de beide Twente Plaza's zal het dagelijks bestuur een document uitwerken, waarin wordt aangegeven hoe de toekomstige gemeentelijke samenwerking in Twente georganiseerd moet worden. Aangezien op Verkeer en Voervoer na alle samenwerking op vrijwillige basis geschiedt, is er een uitstekende basis om voor de veranderde omstandigheden een nieuwe structuur uit te werken.

De voorzitter constateert dat de raad hiermee instemt.

11. Rondvraag en Sluiting

De heer Cazemier zegt (1) dat de voortgangsrapportage naar aanleiding van de aanbevelingen gereed is en nog deze week op extranet wordt geplaatst, (2) dat op maandag 12 november de accountant is begonnen met de interim-controle 2013, waarvan de rapportage voor februari 2014 geagendeerd wordt, (3) dat het concept voor het intern controleplan gereed is, bij de accountant ter bespreking voorligt en ter informatie naar de auditcommissie wordt gestuurd en (4) dat de visie op het bestuurs- en bedrijfsniveau in voorbereiding is en dat daarop in februari 2014 wordt teruggekomen.

De heer Geerdink vraagt hoe het dagelijks bestuur in contact gaat treden met de heer Sanderink, die als ondernemer interessante gedachten heeft over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Hij wil graag gerapporteerd worden over de voortgang van dat overleg. Daarnaast wil hij weten wat de effecten zijn nu een belangrijk deel van de taken van de AWBZ niet naar de gemeenten gaan.

De voorzitter laat weten dat er intensief contact is met de heer Sanderink, maar dat hij daarover geen openbare uitspraken zal doen.

De heer Coes antwoordt dat het feit dat een aantal taken niet worden overgeheveld naar de gemeenten een behoorlijke streep door de plannen is om allerlei kortingen waarmee burgers geconfronteerd worden te kunnen opvangen. Om die reden heeft VNG besloten de onderhandelingen met de regering te stoppen en aan gemeenten gevraagd te laten weten wat nu de vervolgstappen moeten zijn. Daarover zal op een extra VNG-vergadering worden besloten. Wat de precieze financiële effecten zijn kan echter nog niet worden vastgesteld. De veertien gemeenten zullen gezamenlijk over dit onderwerp nader overleg voeren.

De voorzitter sluit de vergadering om 21.55 uur.

Besluitenlijst vergadering regiораad d.d. 13 november 2013

punt besluit

ongewijzigd vastgesteld

- 2 Verslag vergadering 3 juli 2013
- 5 Instellen bestemmingsreserve domein Bedrijfsvoering
- 6 2e Bestuursrapportage
- 7 Human Capital Agenda
- 8 Verantwoording Agenda van Twente, Innovatieroute en Innovatiesprong
- 9 Resterende middelen Agenda van Twente

Besluiten

- 4 Aanpassing dekkingsvoorstel conform voorstel van de heer Kahraman
- 10 a - informele regiораadsvergadering in januari 2015 over toekomstige gemeentelijke samenwerking in Twente
b - opstellen document door dagelijks bestuur over toekomstige gemeentelijke samenwerking in Twente

Toezeggingen

- 1 Agenderen Risicomanagement (februari 2014)
- 1 Onder de aandacht van Stichting Pioneering brengen van idee Energie leveren in huis
- 11 Agenderen interim-controle 2013 van de accountant (februari 2014)
- 11 Agenderen Visie op Bestuurs- en bedrijfsniveau (februari 2014)